

«Αν θέλεις να γίνεις συγγραφέας, μόνον από το γράψιμο να περιμένεις ανταμοιβή». Τριάντα χρόνια κοντεύουν να συμπληρωθούν από την ημέρα που ο Αλά Αλ Ασουανί, φρέσκος πτυχιούχος της Οδοντιατρικής, παλλόμενος από λογοτεχνικές φιλοδοξίες αλλά κι από άγχος και αμφιβολίες, απολάμβανε σ' ένα καφενείο της Αλεξάνδρειας μια μακρά συνομιλία με τον σεβασμό συμπατριώτη του Ναγκίμπ Μαχφούζ. Κι είναι ακριβώς η παραπάνω φράση του αιγύπτιου νομπελίστα που έμελλε να λειτουργήσει μέσα του σαν φωτεινός οδηγός, μια συμβουλή που ο ίδιος, μολοντί έφτασε σ' αντιμετώπιζεται ως «διάδοχος» του Μαχφούζ πλέον, βλέπει πάντα να επαληθεύεται.

Όταν έπεσαν οι Πύργος

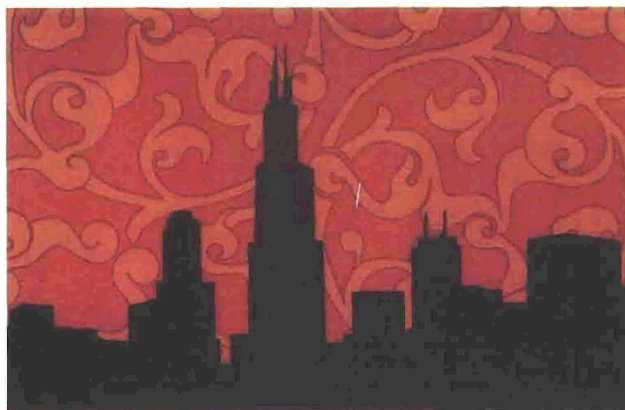
Γνωστός μας από το «Μέγαρο Γιακουμπιάν» (εκδ. Πόλις), ένα από τα δημοφιλέστερα σύγχρονα μυθιστορήματα του αραβικού κόσμου, ο Αλ Ασουανί επιστρέφει μ' ένα καινούριο ψηφιδωτό ανθρωπινών χαρακτήρων και καταστάσεων, το «Σικάγο» (μετ. Κλαίτη Σωτηριάδου, εκδ. Πατάκης). Τι κι αν η δράση του βιβλίου εκτυλίσσεται στην αμερικανική μεγαλούπολη όπου, τη δεκαετία του '80, έκανε κι ο ίδιος τις μεταπτυχιακές του σπουδές; Αιγύπτιοι είναι οι περισσότεροι πρωταγωνιστές του. Κι είτε πρόκειται για φοιτητές, άρτι αφιχθέντες στις ΗΠΑ, είτε για καθηγητές με πολυετή θητεία στο Ιατρικό Κέντρο του Πανεπιστήμιου του Ιλινόις, όλοι τους προσπαθούν να ισορροπήσουν ανάμεσα σε δύο εντελώς διαφορετικές κουλτούρες, κι όλων οι μοίρες διασταυρώνονται την περίοδο που ακολουθεί το τρομοκρατικό χτύπημα στους Δίδυμους Πύργους.

Η πρώτη που ζωντανεύει στις σελίδες του «Σικάγο» είναι η πεπλοφορούσα μεγαλοκοπέλα Σαϊμά, με τα φαρδιά ρούχα, το επαρχιώτικο, αφτιασίδωτο πρόσωπο και τα «βαριά» αγγλικά της, μια μεταπτυχιακή υπότροφος της αιγυπτιακής κυβέρνησης που, από νοσταλγία για τον τόπο της, μέχρι και να διακόψει σκέφτεται τις αξιοληστευτες σπουδές της. Αυτά έως ότου αρχίσει να συναναστρέφεται τον Τάρεκ Χασίμπ, έναν θρησκευόμενο και στοχοποιημένο στην επιστήμη του νέο από το Κάιρο, ο οποίος με τη σει-

Αλ Σικάγο

Ο συγγραφέας του «Μεγάλου Γιακουμπιάν» εστιάζει στη ζωή των Αιγυπτίων στην αμερικανική μεγαλούπολη

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ (spapa@enet.gr)

ρά του ανακαλύπτει πιο γοητευτικούς τρόπους εκτόνωσης, από την παρακολούθηση αγώνων πάλης τ' άγρια μεσάνυχτα και τους καθημερινούς, τελετουργικούς αυνανισμούς του.

Από κεφάλαιο σε κεφάλαιο, ο μικρόκοσμος του «Σικάγο» μεγαλώνει: στο τμήμα Ιστολογίας του πανεπιστημίου θα συναντήσουμε επίσης τον γλειώδη Αχμάντ Ντανάνα, αιώνιο φοιτητή και πράκτορα ταυτόχρονα των αιγυπτιακών μυστικών υπηρεσιών, τόσο διψασμένο για χρήμα κι εξουσία που ως και τη σύζυγό του είναι διατεθειμένος να εκπορνεύσει. Κι ακόμα, τον καθηγητή Σάμπετ, που έπειτα από τρεις δεκαετίες στο Σικάγο μοιάζει πιο επιφυλακτικός απέναντι στους ομοεθνείς του κι από τους ίδιους τους Αμερικανούς, όπως και τον μετριοπαθή συνάδελφό του δρ Σαλάχ, ο οποίος κουβαλά ακόμα μέσα του τη ρετινιά του «δειλού» που του είχε προσάψει ο πρώτος του έρωτας όταν, παλικαράκι, έβαζε πλώρη για την Αμερική.

Ανάμεσα στους παραπάνω ξεχωρίζει η μορφή του ριζοσπάστη φοιτητή και φερέλιδα ποιητή, Νάγκι, οι περιπέτειες του οποίου ξεδιπλώνονται μέσα από τις ημερολογιακές του καταγραφές: «Βρίσκομαι στην Αμερική, που τόσο

συχνά έχω επικρίνει, που έχω φωνάξει συνθήματα εναντίον της και που έχω κάψει τη σημαία της σε διαδηλώσεις, τη διαβολική Αμερική που τώρα βλέπω από μέσα» γράφει, ενώ στο μυαλό του γυροφέρνει το ερώτημα: «Αυτοί οι καλοσυνάτοι Αμερικανοί, που σου χαμογελούν και σε συμπάθουν με την πρώτη γνωριμία, που σου κάνουν χώρο να περάσεις και σ' ευχαριστούν ακα-

Αιγύπτιοι καθηγητές και φοιτητές συναντώνται στο Σικάγο την περίοδο που ακολουθεί το τρομοκρατικό χτύπημα στους Δίδυμους Πύργους.

τάπαυστα για το παραμικρό, αυτοί άραγε έχουν συνειδητοποιήσει τα φρικτά εγκλήματα που διαπράττουν οι κυβερνήσεις τους εναντίον της ανθρωπότητας;».

Αν κάτι ξέρει με ομιχλώδη ο Νάγκι -που θα μπορούσε να εκληφθεί κι ως το μυθιστορηματικό alter ego του Αλ Ασουανί- είναι ότι για να χαρακτηριστεί η δική του πατρίδα δημοκρατική, θέλει πολύ δρόμο ακόμη. Γι' αυτό και παραμονές μιας επίσημης επίσκεψης του αιγύπτιου προέδρου στις ΗΠΑ, πασχίζει να κινητοποιήσει τους ξενιτεμένους στο Σικάγο συμπατριώτες του να διαμαρτυρηθούν μαζικά, απαιτώντας την παραίτηση του προέδρου, την κατάρτιση νέου συντάγματος και μεταρρυθμίσεις που θα εγγυώνται το δικαίωμα του αιγυπτιακού λαού στη δικαιοσύνη και την ελευθερία...

Θα τα καταφέρει; Ή μήπως οι πανταχού παρόντες χαφιέδες θα δράσουν αποτελεσματικότερα; Μέσα από τα κύματα θα περάσει η σχέση του Τάρεκ και της Σαϊμά, καθώς έρχονται αντιμέτωποι με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις τους και τα πατροπαράδοτα ήθη; Θα συγκρουστεί, έστω και με καθυστέρηση, ο δρ Σαλάχ με το απολυταρχικό καθεστώς της γενετήριάς του; Σαν επεισόδια ενός καλοκουρδισμένου σίριαλ, οι ιστορίες τους κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον μας ως το τέλος, με τον Αλ Ασουανί να επιβεβαιώνει γι' άλλη μια φορά το χάρισμά του να πλάθει ολοζώντανους, πειστικούς χαρακτήρες. ☺